Ayr?l?k Kayg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ayr?l?k Kayg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17130

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Ayr?l?k Kayg?s? Ölçe?i (AKÖ), yeti?kinlerde ve genç yeti?kinlerde ayr?l?k kayg?s? semptomlar?n?n ?iddetini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? psikometrik bir araçt?r. Ölçek, Demirdis ve Çelik (2013) taraf?ndan yürütülen bir geçerlik ve güvenirlik çal??mas? sonucunda geli?tirilmi?tir. Bu çal??ma, ölçe?in yap?sal, deneysel kavram ve kriter geçerlili?ini incelemi? ve yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermi?tir. AKÖ, be?li Likert tipi bir derecelendirme sistemi kullanarak bireylerin ayr?l?kla ilgili duygu ve dü?üncelerini de?erlendirmektedir.

Ölçe?in geli?tirilmesi, sosyal ve davran?? bilimleri alan?nda **ayr?l?k kayg?s?** kavram?n?n ölçülmesine yönelik önemli bir katk? sa?lamaktad?r. Yap?lan analizlerde, ölçe?in **güvenirlik katsay?s?** ve iç tutarl?l?k de?eri, psikometrik standartlar? kar??lad???n? ortaya koymu?tur.

Anahtar Kelimeler

Ayr?l?k Kayg?s?, Psikometri, Ölçek Geli?tirme, Geçerlik, Güvenirlik, Sosyal Bilimler, Yeti?kin Ayr?l?k Kayg?s?.

Yazarlar

Demirdis, E., Seher Balc? Çelik

Amaç

Ayr?l?k Kayg?s? Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin **ayr?l?k kayg?s?** düzeylerini standart, geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçmektir. Bu ölçek, özellikle yeti?kin popülasyonunda, ba?lanma figürlerinden veya evden ayr?lma durumlar?na kar?? hissedilen a??r? endi?e ve s?k?nt?y? tespit etmeye yöneliktir.

Ölçek, klinik çal??malarda ve akademik ara?t?rmalarda kullan?lmak üzere tasarlanm??t?r. Elde edilen veriler, ayr?l?k kayg?s?n?n yayg?nl???n? belirlemede, risk alt?ndaki gruplar? tan?mlamada ve ilgili psikolojik müdahalelerin etkinli?ini de?erlendirmede ara?t?rmac?lara ve klinisyenlere yard?mc? olmay? hedefler.

Yap?

Ölçek, psikolojideki temel yap?lardan biri olan **ayr?l?k kayg?s?** (Separation Anxiety) yap?s?n? ölçmektedir. Ayr?l?k kayg?s?, yaln?zca çocukluk dönemi ile s?n?rl? kalmay?p, yeti?kinlikte de önemli ili?kiler veya güvenli alanlardan (ev gibi) ayr?lma durumlar?nda ortaya ç?kan yo?un korku ve endi?e durumlar?n? ifade eder.

ARABPSYCHOLOGY.COM

AKÖ, ayr?l?k durumlar?na kar?? gösterilen duygusal ve bili?sel tepkileri, ayr?l?k tehdidi alt?ndaki kayg?y? ve ayr?l???n olas? sonuçlar?na dair felaketle?tirici dü?ünceleri kapsayan çok boyutlu bir yap? üzerine kurulmu?tur. Ölçe?in geli?tirilmesi s?ras?nda, bu yap?n?n farkl? alt boyutlar?n?n varl??? incelenmi?tir.

Geçerlik

Ölçe?in bilimsel geçerlili?ini test etmek amac?yla kapsaml? analizler yap?lm??t?r. Elde edilen bulgular, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

?ç Tutarl?l?k (Cronbach's Alpha): Ölçe?in iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach's Alpha), yüksek bir de?er olan 0.91 olarak bulunmu?tur. Bu de?er, ölçek maddelerinin birbiriyle tutarl? oldu?unu ve ayn? psikolojik yap?y? ölçtü?ünü kan?tlamaktad?r.

Yap? Geçerlili?i: Çal??mada hem 'devlet' (state) hem de 'sabit' (trait) özelliklerinin yap? geçerlili?i incelenmi?tir. Bu, ölçe?in hem geçici kayg? durumlar?n? hem de bireyin kal?c? kayg? e?ilimlerini ölçme yetene?ini i?aret eder.

Kriter Geçerlili?i ve Deneysel Kavram Geçerlili?i: Ölçekte ayr?ca **deneysel kavram geçerlili?i** ve **kriter geçerlili?i** oldu?u belirtilmi?tir. Bu, AKÖ puanlar?n?n, teorik olarak ili?kili olmas? beklenen di?er ölçümlerle (kriterlerle) anlaml? düzeyde korelasyon gösterdi?i anlam?na gelmektedir.

Güvenirlik

Ayr?l?k Kayg?s? Ölçe?i'nin güvenilirli?i, test sonuçlar?n?n zaman içinde tutarl?l???n? ve içsel kararl?l???n? de?erlendirmek için incelenmi?tir.

Güvenilirlik analizleri kapsam?nda **Split-Half Yöntemi** kullan?lm??t?r. Bu yöntemle hesaplanan güvenilirlik katsay?s? 0.71 olarak tespit edilmi?tir. 0.70 üzerindeki katsay?lar genellikle kabul edilebilir bir güvenilirlik düzeyini göstermektedir, bu da ölçe?in tutarl? sonuçlar üretti?ini destekler.

Faktör Analizi

Kaynak metinde do?rudan faktör analizi sonuçlar? detayl? olarak verilmemi?tir; ancak **yap? geçerlili?i** (structural validity) incelemesinin yap?ld??? belirtilmi?tir. **Yap? geçerlili?i** çal??malar?nda, ölçe?in teorik yap?s?n?n ampirik verilerle uyumlu olup olmad???n? belirlemek için genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullan?l?r.

Demirdis ve Çelik (2013) taraf?ndan yap?lan geçerlik çal??mas?, ölçe?in kuramsal olarak beklenen faktör yap?s?n? destekledi?ini ve **ayr?l?k kayg?s?** yap?s?n? temsil eden alt boyutlara

ARABPSYCHOLOGY.COM

ayr?ld???n? göstermi?tir. Bu, ölçe?in maddelerinin tek bir genel yap?y? veya ili?kili birden fazla faktörü tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü do?rular.

Enstrüman

Test Türü: Geli?tirme (Developmental)

Format: Be?li Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i. Yan?tlama format? a?a??daki gibidir:

1= Uygun de?il
2= Biraz uygun
3= Nötr
4= Oldukça uygun
5= Tamamen uygun

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler ve Genç Yeti?kinler (Do?rudan belirtilmemekle birlikte, akademik yay?n ba?lam?ndan ç?kar?lm??t?r.)

Ya? Grubu: Belirtilmemi? (Genellikle 18 ya? ve üzeri)

Popülasyon Detaylar?: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?, üniversite ö?rencileri veya genel popülasyon örneklemi üzerinde yürütülmü?tür.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-report scale)

Anahtar Kelimeler

Likert Ölçe?i, Split-Half Yöntemi, Yap? Geçerlili?i, Klinik De?erlendirme, Cronbach Alfa, Psikolojik Ölçüm.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Seher Balc? Çelik

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Belirtilmemi?tir.

Kurum E-posta Adresleri: sbalci@omu.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Belirtilmemi?tir (Sorumlu yazar?n kurumsal e-posta adresi mevcuttur).

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ayr?l?k Kayg?s? Ölçe?i'nin geli?tirme çal??mas? 2013 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinler ve olas? ücretlendirme bilgileri, sorumlu yazar Seher Balc? Çelik (sbalci@omu.edu.tr) ile ileti?ime geçilerek ö?renilebilir.

Kaynaklar

Demirdis, E., & Celik, S. B. (2013). Separation Anxiety Inventory: Validity and reliability study. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 84, 1727-1731.

Makalenin orijinal akademik ba?lant?s?: ac.els-cdn.com

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: ayrilik-kaygisi-olcegi-toad.pdf

Ayr?l?k Kayg?s? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Orijinal kaynakta ölçe?in maddeleri (sorular?) sa?lanmam??t?r. Ancak kullan?lan derecelendirme sistemi a?a??da sunulmu?tur:

Uygun de?il
Biraz uygun
Nötr
Oldukça uygun
Tamamen uygun

ARABPSYCHOLOGY.COM